فیلم کوتاه

انتشار فراخوان سوگواره «تصویردهم»

مجید مجیدی، مدیریت این رویداد مذهبی و سینمایی را به عهده دارد

فراخوان دریافت آثار دومین سوگواره فیلم‌کوتاه عاشورایی «تصویر دهم» با هدف محوری اشاعه و ترویج سنت‌ها و آیین‌های حسینی با مدیریت مجید مجیدی و دبیری محمد رهبر منتشر شد.

به گزارش مهر و به نقل از دبیرخانه تصویر دهم، رویداد سوگواره فیلم‌کوتاه عاشورایی تصویر دهم، توسط موسسه فرهنگی خیریه راه ایمان با هدف اشاعه و ترویج سنت‌ها و آیین‌های حسینی به عنوان یک رویکرد مذهبی، ملی و فرهنگی برگزار می‌شود.

در این سوگواره که داوران آن از بهترین سینماگران ایران انتخاب شده‌اند، فیلم‌های کوتاه با ایده‌ها و داستان‌های خلاق و نو از اولویت بیشتری برای ارزیابی برخوردار خواهند بود.

در دومین سوگواره فیلم کوتاه عاشورایی تصویر دهم به انتخاب هیات داوران به سه نفر برتر تندیس، لوح تقدیر و به ترتیب جوایز نقدی شامل پنج سکه، چهار سکه و سه سکه بهار آزادی اهدا خواهد شد. علاوه بر آن، به پنج فیلم برگزیده منتخب آرای مردمی نیز لوح تقدیر و یک سکه بهار آزادی تعلق خواهد گرفت.

شرکت‌کنندگان در این رویداد، محدودیتی برای تعداد آثار ارسالی ندارند و آثار تولید شده از سال ۹۹ به بعد در اولویت داوری قرار خواهند داشت.

موضوع و اهداف کلی این سوگواره شامل توجه به نقش فرهنگ و سنت در آیین‌های حسینی، معرفی آداب و رسوم و آیین‌های سنتی در سوگواری‌های اقصی نقاط کشور و حفظ و ثبت آیین‌های سنتی برای انتقال به نسل‌های آینده، شناسایی هنرمندان و آثار هنری خلاق و فاخر حسینی، تجلی نمادها و نشانه‌های عاشورایی و شناساندن حادثه عاشورا و پیام آن به مردم آزاده جهان می‌شود.

هنرمندان برای شرکت در این رویداد تا پنجم مهرماه مصادف با اربعین حسینی فرصت دارند آثارشان را در قالب فیلم‌های کوتاه مستند، داستانی یا انیمیشن پس از تکمیل فرم درخواست، در سایت سوگواره تصویردهم به نشانی tasvir10.ir بارگذاری کنند.

علاقه‌مندان برای کسب اطلاعات دقیق‌تر از اخبار، فرآیند برگزاری، قوانین و شیوه‌نامه شرکت در این سوگواره می‌توانند به صفحات مجازی سازمان جوانان راه ایمان، به نشانی @Javanane_Rahe_Iman مراجعه کنند.

مجید مجیدی، کارگردان معتبر و جهانی سینمای کشورمان، چندی پیش و در نشست رسانه‌ای دومین سوگواره فیلم‌کوتاه عاشورایی تصویر دهم گفته بود: اهداف برگزاری چنین رویدادهایی فرهنگ‌سازی به دور از خرافات و شعار است. تلاش ما این است که فرهنگ‌سازی اصیلی درباره فرهنگ حسینی داشته باشیم که این فرهنگ، میراث بزرگ شیعه و جهان اسلام است تا به شکل پویا آن را به تصویر بکشیم. در قدم‌های اولیه هستیم و امیدواریم در سال‌های آینده بتوانیم از استادان کمک بگیریم و بحث نگاه به فرهنگ عاشورایی را مطرح کنیم.

«دهه‌هشتادی‌ها» نماآهنگی است که در فضای امروزی و با زبان ادبیات نوجوانان امروز، عشق به امام حسین(ع) را روایت می‌کند

نماآهنگ جدید موسسه مأوا با عنوان «دهه هشتادی‌ها» با بازخوردهای متفاوتی روبه‌رو شده است

در حاشیه دهه هشتادی‌ها

آذر مهاجر
ادبیات و هنر

«دهه هشتادیا» چند روز است که نقل محافل شده‌اند؛ بیشتر از همه در محافل آیینی و ادبی. نماآهنگ جدید موسسه مأوا که زیرمجموعه سازمان هنری رسانه‌ای اوج است با نام «دهه هشتادی‌ها» با حضور افتخاری عبدالرضا هلالی، محمدحسین پویانفر و علی‌رام نورایی و شعرخوانی گروه سرود وصال منتشر شده است. این نماآهنگ که شعرش را سعید پاشازاده سروده و مهران علوی کارگردانی آن را برعهده داشته، با حرف و حدیث‌های زیادی روبه‌رو شده است. علی شمس آن را تهیه کرده و گویا سید بشیر حسینی مشاورش بوده و کاملا پیداست که تمام تلاش گروه تولید این بوده که به ذائقه نسل امروز، نوجوانان امروزی که متولدان دهه ۸۰ هستند خوش بیاید اما زبان و ادبیات این نماآهنگ و فضا و موقعیتی که پیش روی مخاطبان قرار می‌دهد، به اعتقاد برخی کارشناسان دینی و هنری اثری موفق نبوده و به نتیجه مطلوب دست پیدا نمی‌کند. بعضی دیگر هم آن را اثری روبه جلو و جسورانه توصیف کرده‌اند. در میانه هیاهوی موافقان و مخالفان این نماآهنگ و بحث‌های درگرفته، نگاهی می‌اندازیم به دلایلی که هرکدام از طرفین طرح کرده‌اند.

ماجرا چیست؟

نماآهنگ «دهه هشتادی‌ها» از یک گیم‌نت لوکس آغاز می‌شود؛ جایی که چند نوجوان دهه هشتادی که بین آنها از متولدان اوایل این دهه تا متولدان اواخر این دهه می‌توان نمایندگانی را دید. آنها دارند دور هم فوتبال تماشا می‌کنند که پیامی به یکی از نوجوانان می‌رسد. قرار است یک سرود آیینی را تمرین کنند و ضمن گفت‌وگویی با ادبیات کاملا نوجوانانه به این نتیجه می‌رسند که همان جا در گیم‌نت، سرودشان را با هم تمرین کنند. هشدار یکی از نوجوان‌ها که ممکن است برایشان تیتر بزنند: «کنسرت گودزیلاها در گیم‌نت» هم راه به‌جایی نمی‌برد و خواننده اصلی موزیک را از گوشی موبایلش پخش می‌کند و بچه‌ها شروع می‌کنند به خواندن یک سرود آیینی درباره عشق به امام حسین(ع).

موافقان چه می‌گویند؟

نماآهنگی منتشر شده که در آن از شعر و زبان نوجوانان استفاده شده است. این نماآهنگ، نوجوانان امروزی را نشان می‌دهد که عاشق امام حسین(ع) هستند و با زبان خودشان از این عشق سخن می‌گویند. بنابراین چرا باید «دهه هشتادی‌ها» را مورد انتقاد قرار داد و به آن تاخت. این دیدگاه موافقان است. دسته‌ای که می‌گویند این نماآهنگ یک شروع قابل توجه است برای آن‌که موسسه مأوا بتواند علاقه‌مندی‌های دینی و مذهبی قشری را هدف قرار دهد که از آیین‌ها و عُلقه‌های مذهبی دور مانده‌اند.

موافقان نماآهنگ «دهه هشتادی‌ها» از این‌که در این نماآهنگ نوجوانان هدف قرار گرفته‌اند، انتخاب این قشر به‌عنوان مخاطب را اقدامی قابل تامل می‌دانند و این‌که به نیازها، خواسته‌ها و دغدغه‌های قشر نوجوان توجه شده ابزار خرسندی می‌کنند.

محمود حبیبی‌کسبی درباره جنبه‌های مثبت این نماآهنگ می‌گوید: «رویکرد نوجوانانه در موسسه مأوا در این باره، تازه و نوپاست. هرکودکی که تازه قدم برمی‌دارد، گام‌های اولش سست و لرزان و لغزان است اما بعد می‌تواند قدم‌های بلندتر و محکم‌تری بردارد.»

او ادامه می‌دهد: «این‌که موسسه مأوا جامعه هدفش را نوجوان انتخاب کرده و به نیازها و دغدغه‌های آنها توجه داشته، فی‌نفسه اتفاق مثبتی است.»

به‌عبارتی این شاعر آیینی ضمن اشاره به این‌که نماآهنگ دهه هشتادی‌ها از تازه‌های ادبیات عاشورایی برای نوجوانان است و به‌طور طبیعی ایرادها و سستی‌هایی دارد، اظهار امیدواری می‌کند: «شاید این اثر قدمی باشد برای رفتن به مسیر درست و یافتن راه و روش اصولی و موثر.»

در واقع موافقان این نماآهنگ، آن را به‌عنوان یک نمونه اولیه می‌پذیرند و از قدمی که در راه نرفته برداشته شده، ابراز خشنودی می‌کنند. این دسته معتقدند زمانه تغییر کرده و باید با نسل جدید به زبان و ادبیات خود آنها گفت‌وگو کرد. کما این‌که هیچ منافاتی بین این زبان و عُلقه‌های دینی وجود ندارد.

همچنین آنها، استفاده از زبان مخفی نوجوانان و اصطلاحات رایج امروزی را بی‌ادبی به اهل بیت(ع) یا بی‌احترامی به ساحت و جایگاه امام حسین(ع) تلقی نمی‌کنند.

مخالفان چه می‌گویند؟

در نماآهنگ «دهه هشتادی‌ها» با فضایی کاملا لوکس روبه‌رو هستیم؛ چند نوجوان که حتما از خانواده‌های مرفه شهر هستند، گرد هم آمده‌اند و با ادبیاتی صحبت می‌کنند که به زبان مخفی شناخته می‌شود. بهره بردن از اصطلاحاتی مانند سوتی، جون عمه‌ات، خفن و نیز استفاده از واژه‌های مرتبط با شبکه‌های اجتماعی از جمله پروفایل، لایو، کامنت، بلاک و بلوتوث هم ابزارهایی برای جلب توجه نوجوانان است. این عبارات و اصطلاحات نه فقط در دیالوگ‌هایی که بین نوجوانان رد و بدل می‌شود، بلکه در سرودی که نوجوانان همسرایی می‌کنند، شنیده می‌شود.

مخالفان این نماآهنگ معتقدند با به‌کار بردن چند اصطلاح از زبان مخفی نوجوانان نمی‌شود آنها را مخاطب قرار داد و به دوست داشتن امام حسین(ع) یا شناخت معارف دینی دعوت کرد. برخی منتقدان می‌گویند در اشعار سروده شده برای نوجوان از جمله در موسسه مأوا، نمونه‌های خوبی از اشعار آیینی برای نوجوانان را می‌توان سراغ گرفت که «دهه هشتادی‌ها» اصلا قابل مقایسه به آنها نیست.

برخی معتقدند این ادبیات دور از شأن و جایگاه امام حسین(ع) است و برخی دیگر بر این عقیده‌اند که نوجوانان حاضر در این نماآهنگ به هیچ عنوان نوجوانان ایران را نمایندگی نمی‌کنند.

بنابراین نه تنها به شعر و ادبیات این نماآهنگ انتقاد دارند، بلکه فضای لوکس و مناسبات و ارتباطات بین آدم‌های این نماآهنگ را هم متناسب با فضای عمومی جامعه امروز نمی‌دانند.

محمود حبیبی‌کسبی از شاعران آیینی کشورمان معتقد است سازندگان این نماآهنگ درصدد بوده‌اند به نوجوانانی که ادبیات‌شان را از خوانندگان آن‌سوی آبی مانند تتلو و ساسی‌مانکن وام می‌گیرند، تلنگر بزنند و آنها را پای حرف‌های امام حسینی بنشانند در حالی که باید دید آیا این حد از تخفیف و تنزل دادن ادبیات و ارتباطات کلامی درست است و آیا نباید پرسید حد و اندازه این کوتاه آمدن کجاست و چه تضمینی وجود دارد که به معانی و مضامین دینی تسری پیدا نکند؟

او درباره بدعت هشدار می‌دهد و به اندیشه‌های التقاطی اشاره می‌کند که شاید در آینده برای نسلی که امروز به این شکل و با این ادبیات با مذهب و امام حسین(ع) ارتباط می‌گیرند، مسأله‌آفرین باشد.

حبیبی‌کسبی: این‌که موسسه مأوا جامعه هدفش را نوجوان انتخاب کرده و به نیازها و دغدغه‌های آنها توجه داشته فی‌نفسه اتفاق مثبتی است اما این رویکرد گویی شبیخونی است به نوجوانان طرفدار خوانندگان آن سوی آب

مسجد؛ پیرمردها و بچه‌ها

علیرضا رأفتی
روزنامه‌نگار

شاید بعضی‌ها در نسل جدید پیرمردهای مسجدی هنوز هم که هنوز است همان‌طور باشند! دوران کودکی ما پیرمرد مسجدی یک معنی خاص داشت که شامل چند خصوصیت می‌شد. در کنار تمام خصوصیت‌های خوب و پسندیده این کاراکتر، یک خصوصیت هم همیشه داشت که خیلی به مراد دل کودکان نبود. آن هم این‌که آن دسته از پیرمردها اصلا صحیح نمی‌دیدند که کودکان برای مثال صف اول نماز بایستند. مثلا کودکی که نیم‌ساعت قبل از نماز از شوق صف اول ایستادن به مسجد آمده بود باید حین اذان جایش را به پیرمردی می‌داد که اعتقاد داشت صف اول جای بچه‌ها نیست! می‌گفتند صف اول حرمت دارد. بچه چه می‌فهمد حرمت یعنی چه؟! بچه‌ها در مسجد نمی‌توانستند دور هم جمع شوند و گپ و گفت کنند و اصطلاحا توی سر و کله هم بزنند و عالم بچگی‌شان را بکشانند زیر سقف شبستان مسجد؛ چون پیرمردهای مسجدی عقیده داشتند باید حرمت مسجد را حفظ کرد! از این هم نباید گذشت که ما بچه‌ها خیلی وقت‌ها واقعا حرمت مسجد را می‌شکستیم و تشر پیرمردها بجا بود اما همان تشر بهانه بریدن خیلی‌ها از مسجد شد.

چندی پیش موزیک‌ویدئوی «دهه هشتادی‌ها» که از سوی موسسه مأوا منتشر شد یاد همان دعوای همیشگی پیرمردهای مسجدی با بچه‌هایی که یک گوشه توی سر و کله خودشان می‌زنند، افتادم. نماآهنگی که در آن با زبان و نگاه دهه هشتادی‌ها به دستگاه امام حسین(ع) نگاه کرده بود و همه چیزش با دیگر نماآهنگ‌های این حوزه فرق می‌کرد. عده‌ای خوششان آمد و با «خفن» بودن و «بلاک» کردن ترانه این اثر ارتباط گرفتند اما عده‌ای دیگر از همان ابتدا ابرو گره زدند و بالا تا پایین سازندگان اثر را یکی کردند که اصلا این اثر از پایه و اساس بی‌حرمتی به دستگاه سیدالشهدا(ع) است. از آن طرف هم دهه هشتادی‌های اثر به دل گرفتند که اصلا اگر قرار است این همه حمله را به خود ببینیم، این شما و این امام حسین‌تان! دقیقا همان دعوایی که پیشتر بین پیرمردهای مسجدی و بچه‌ها بود. بچه‌ها در مسجد کاری را می‌کردند که خارج از چارچوب و کلیشه‌های مسجد بود و پیرمردها هم با آن برخورد می‌کردند. همه آن رفتارهای خارج از چارچوب را می‌شد گذاشت پای بچگی آنها و با آن کنار آمد تا آنها همچنان در مسجد بمانند و مسجد در دنیای کودکی‌شان جذابیت داشته باشد. مسجد جایی باشد که بشود در آن با ادبیات گیم‌نت صحبت کرد و بازی کرد.

رویداد

رونمایی شعر مؤید در حرم مطهر

دیوان اشعار استاد سیدرضا مؤید با حضور قائم‌مقام تولیت آستان قدس رضوی در حرم مطهر رضوی رونمایی شد.

آیین رونمایی از دیوان اشعار سیدرضا مؤید، شاعر آیینی کشورمان با حضور مالک رحمتی قائم‌مقام تولیت آستان قدس رضوی، حجت‌الاسلام و المسلمین محمد قمی رئیس سازمان تبلیغات اسلامی کشور، دکتر عبدالحمید طالبی رئیس سازمان علمی و فرهنگی آستان قدس و جمعی از شعرا و چهره‌های شاخص فرهنگی و ادبی از جمله استاد محمدجواد غفورزاده (شفق) برگزار شد. رئیس سازمان تبلیغات اسلامی در سخنانی، به جایگاه شعر آیینی و نقش برجسته استاد مؤید در این عرصه اشاره کرد و گفت: بسیاری از ما با مصرع‌ها و فرازهایی از اشعار استاد مؤید خاطره داریم و هویت ما با این اشعار شکل گرفته است. خاطرات ما با اشعار شورانگیز و انقلابی استاد مؤید عجین شده است و ما برای عرض ارادت و تقدیر از این شاعر خوب آیینی ادله فراوانی داریم.

در ادامه این مراسم استاد محمدعلی مجاهدی (پروانه) شاعر اهل بیت(ع) در پیامی تصویری به ویژگی‌های شخصیت سیدرضا مؤید پرداخت و گفت: استاد مؤید از استوانه‌های شعر ولایی معاصر است، بیش از ۵۰ سال از آشنایی‌مان می‌گذرد. طول عمر همراه با عزت، سلامت و عافیت را برای این پیر غلام با اخلاص اهل‌بیت(ع) از درگاه ربوبی آرزو می‌کنم.

ولی‌ا... کلامی زنجانی، شاعر آیینی کشورمان نیز در ادامه مراسم به جایگاه رفت و شعری را در وصف سیدرضا مؤید خواند.

شعرخوانی استاد شفق در مدح استاد مؤید هم از دیگر بخش‌های این مراسم بود. استاد شفق که دوستی دیرینه‌ای با سیدرضا مؤید دارد، ترجیح داد در وصف او نیز به زبان شعر پناه ببرد و این‌گونه از او سخن بگوید.

در ادامه این مراسم، پیام تصویری حاج منصور ارضی، مداح اهل بیت(ع) نیز پخش شد. حاج منصور ارضی با بیان این‌که یکی از وظایف شیعه واقعی این است که حقیقت زندگی اهل‌بیت و آثار آنها را به هرشکلی تدوین کند، گفت: این آثار به‌دلیل این‌که با اهل‌بیت پیوند خورده ماندگار است. حضرت استاد مؤید در این سال‌ها زندگی خود را وقف اهل‌بیت(ع) کرده است، بنابراین وظیفه هر فردی است که به‌اندازه بضاعتش تشکر و قدردانی کند.

مهدی امینی، پژوهشگر عرصه ادبیات آیینی و شعر عرب نیز در این مراسم ضمن اشاره به سیر مدیحه‌سرایی برای اهل بیت(ع) از قرن چهارم هجری، یادآور شد: در دوره ما نیز استاد مؤید یکی از جلوه‌های درخشان شعر فارسی است که در این عرصه نام‌آور است که آثار ارزشمندی از خود برجای گذاشته و در توصیف آن باید گفت شعر استاد مؤید، یک دعای مستجاب است.

«دیوان مؤید» که در این مراسم رونمایی شد، توسط بنیاد دعبل خزاعی و با مشارکت مجمع شاعران اهل بیت(ع) و جمعی از فعالان عرصه شعر آیینی، گردآوری و در قالب سه جلد نفیس به چاپ رسیده است.